

SCHIJNDRACHT

Steeds weer hoor ik eigenaars van teefjes praten over de schijndracht alsof het een enge ziekte betreft zonder dat zij blijkbaar beseffen dat het om een volstrekt natuurlijk gebeuren gaat. Soms zeggen eigenaars, het is "al na haar eerste loopsheid". En dan hoor ik geen blijdschap over het feit dat zij blijkbaar een heel gezonde teef hebben die goed in haar vel zit, maar eerder verwondering in hun stem alsof de teef ziek is. Wat houdt het begrip schijndracht nu eigenlijk in?

De oorzaak

hiervan ligt bij het hormoon progesteron dat bij alle teven hoog is gedurende een periode van negen weken na de loopsheid. Dat hormoon zorgt ervoor dat een eventuele dracht in stand gehouden wordt. Dus: zowel bij een gedekte als bij een niet gedekte teef zal het lichaam reageren alsof het drachtig is. Maar niet bij alle teven zullen de verschijnselen zich even duidelijk en hinderlijk manifesteren. Pas aan het einde van de (schijn)dracht daalt de progesteronspiegel waardoor de dracht wordt beëindigd en de bevalling zal beginnen of de schijndracht over zal gaan.

Roedelgedrag

Onze hond stamt direct af van de wolf. In de natuur leven wolven in een roedel. Een roedel bestaat uit één volwassen reu, meerdere teven en enkele jonge wolven/pups. De jonge reuen verlaten de roedel als ze nagenoeg volwassen zijn. Ze worden verjaagd door de meestal oudste en sterkste reu. Wanneer deze te oud, zwak of ziek wordt, wordt hijzelf door een sterkere/jongere reu verjaagd.

De jonge teven blijven in de roedel. In de roedel is echter een teef die de leiding heeft: de alfateef. Zij is de belangrijkste teef en alleen deze teef wordt gedekt door de volwassen reu. Zij zal als enige pups krijgen. De andere teven worden soms wel schijndrachtig hetgeen dan dient voor het meehelpen bij het zogen van de pups van de alfateef.

Onze huishond

De teef die alleen, dus zonder andere teven gehouden wordt, is vanzelfsprekend een alfateef en wordt dus loops. Meestel wordt ze niet gedekt en dat is tegennatuurlijk. Het hormoon progesteron blijft toch in de weken na de loopsheid hoog en een schijndracht is het gevolg.

Bij teven die met meerdere teven samen gehouden worden neemt de alfateef meestal de leiding. Zij bepaalt het tijdstip van de loopsheid. En de andere teven volgen of ....volgen niet. Het komt voor dat in die gevallen alleen de alfateef loops wordt. Immers, alleen aan haar is het krijgen van een nest voorbehouden! Dat is lastig voor fokkers die juist met één van de ranglagere teefjes een nestje willen fokken. Een oplossing hiervoor is de hond uit huis te plaatsen. Vaak treedt er, doordat het roedelgedrag wordt verbroken, al gauw een loopsheid op.

De verschijnselen

die tot uiting komen variëren per teef en zij treden meestal zes tot acht weken na de loopsheid op. De mate waarin zij optreden zijn ook per teef verschillend.

De hond kan heel sloom zijn of juist erg druk; zij kan janken of blaffen. De melklieren kunnen opgezet zijn en vaak komt er, wanneer er druk op wordt uitgeoefend, ook wat melk uit. Daarnaast kan nesteldrang voorkomen: De hond krabbelt veel in haar mand, sleept met speeltjes en bewaakt die soms ook. Soms uit het zich in een slechter eetpatroon waardoor de hond soms wat gewicht verliest. Op straat kunnen ze wat chagrijnig reageren als andere honden hen benaderen.

Een detail over de melk van een schijndrachtige hond: Deze bevat alle voedings- en bouwstoffen die een pup nodig heeft. Elke schijndrachtige teef zou dus in geval van nood, een tekort aan melk van een moederhond, de zogende taak van een moederhond kunnen overnemen.

Wat kunt u doen om uw teef de periode van schijndracht door te helpen?

- biedt haar afleiding. Wandel wat vaker, leer haar nieuwe spelletjes. Kortom, zorg er voor dat de teef zich niet voortdurend bezig kan houden met haar schijndracht
- ruim alles op waarmee de hond sleept, krabbelt enz., neem eventueel haar mand (nest) weg en biedt haar een andere slaapplaats aan
- sommige zeggen: minder eten geven als er sprake is van melkproductie. Hierdoor zou het lichaam een signaal krijgen om zuinig met energie om te springen en wordt de melkproductie door de melkklieren verminderd
- als er sprake is van flink gezwollen melkklieren kunt u de klieren twee keer per dag met kamfer-spiritus inwrijven (gedurende drie tot zeven dagen)
- een homeopathische behandeling met Ablavetsem. Deze druppeltjes worden 2 tot 3 keer per dag gegeven gedurende een week of twee. De honden die ik ken reageren hier prima op, zeker als bij de eerste tekenen van een naderende schijndracht daadwerkelijk gestart wordt met de inname ervan.

Wanneer moet schijndracht behandeld worden?

Schijndracht verdwijnt vanzelf, bij een heel lichte vorm is een behandeling dus zeker niet nodig. In welke gevallen wordt er wel behandeld:

- als er sprake is van veel melkstuwing
- als het gedrag (agressief) problemen geeft
- bij extreem gewichtsverlies
- als de schijndracht na negen weken maar niet wil verdwijnen.

Wat kan er medisch aan gedaan worden?

- Galastop toedienen. Dat zijn niet-hormonale druppeltjes, die de melkklieren snel in omvang doen afnemen en zodoende de melkgift snel doen stoppen
- een injectie met hormonen toedienen om de schijndracht te doorbreken. Dit gebeurt niet vaak meer omdat er op de lange duur (kanker)verwekkende bijwerkingen optreden
- de prikpil laten geven, hierdoor wordt uw hond niet meer loops en daardoor ook niet meer schijndrachtig. Van de prikpil is bekend dat daardoor wat eerder een ontsteking aan de baarmoeder kan optreden
- castreren of steriliseren. Dit kan niet ten tijde van de loopsheid of schijndracht en heeft de nodige consequenties.

Wanneer en waarom moet u de schijndracht in goede banen leiden?

Wanneer de schijndracht gepaard gaat met een zwelling van de melkklieren zou de teef een grotere kans hebben op het ontwikkelen van kwaadaardige melkkliertumoren. Maar niet alleen de melkklieren zwellen op, ook de baarmoeder doet mee. Als dit een aantal keren gebeurt is er een grote kans op baarmoederontsteking (pyometra).

Om deze problemen te voorkomen is het belangrijk de schijndracht in goede banen te leiden. Wanneer het verschijnsel na iedere loopsheid blijft terugkeren en u het niet zonder tussenkomst van de dierenarts kunt oplossen dan is het verstandig deze om raad te

vragen. De meeste dierenartsen zullen u adviseren tot een operatieve ingreep, een sterilisatie of castratie, die onomkeerbaar is. Aan deze ingreep kleven voor- en nadelen. Daarover in het volgende clubblad meer.

Ans

Bron: *Clubblad Entlebucher Sennenhonden Club – Jaargang 9, Nummer 3, Augustus 2008*